

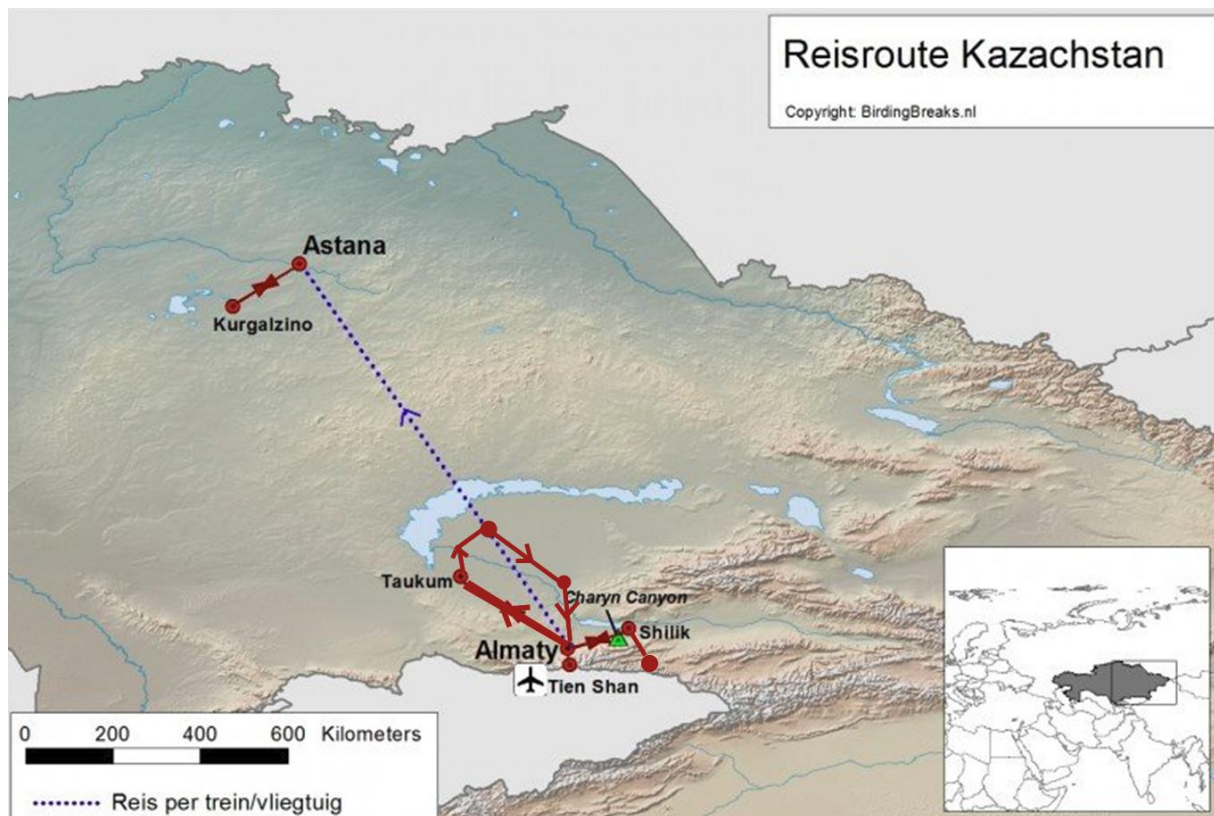
REISVERSLAG KAZACHSTAN

Van 6 t/m 19 mei 2025



**BIRDING
BREAKS**

www.birdingbreaks.nl



Reisschema

Dag 1 – 6 mei Amsterdam – Istanbul - Almaty

Halverwege de middag verzamelen we op Schiphol voor onze 2-delige vlucht naar Almaty (met een tussenstop in Istanbul). Iedereen heeft er veel zin in en is klaar voor het avontuur. Zonder vertraging of andere problemen komen we de volgende morgen aan. Slapen was er helaas voor de meeste van ons nauwelijks bij.

Dag 2 – 7 mei Almaty – Kokpeck Pass - Sogety vlakke

Na aankomst maken we kennis met de lokale gids Oleksander (een Oekraïner) en de mensen van de lokale reisorganisatie. We hebben nog even tijd om bij het vliegveld rond te lopen, altijd goed om de algemene soorten en hun geluiden snel eigen te maken. Een Turkestan Tit (een Koolmees van de *bokharensis*-groep) was de meest opzienbarende hier. Van deze 'Koolmees zonder geel' zouden we er uiteindelijk slechts een enkele zien. Na een uitgebreid ontbijt in een restaurant op het vliegveld vertrekken we naar het oosten, met als eerste belangrijke doel, de Kokpeck Pas. Stewarts Gors is hier de attractie, maar het is duidelijk geen eitje om die te zien te krijgen. Bij een nauwe kloof stoppen we en lopen de steile, begroeide helling op. Humes Braamsluiper blijkt hier relatief algemeen en betekent direct een erg goede 'soort' (recent weer gelump met Braamsluiper, maar ik denk dat het laatste woord daar nog niet over gezegd is). De zingende exx. laat zich soms goed zien en die zang..., niets dat aan onze Braamsluiper doet denken. Voor de Stewarts Gors moeten we verder omhoog volgens Oleksander. Onder het visueel genot van 3, boven de kloof hangende Steenarenden, klauteren we steeds hoger de kloof in. Elke gors blijkt een Grijs en de moed begint een beetje te zakken. Maar enkelen zetten dapper door en zowaar, de Stewarts wordt op afstand gehoord. Inmiddels is meer dan de helft van onze groep afgehaakt en van degene die nog wel doorgezet hebben heeft niemand een scoop bij zich. Met mijn 18x gestabiliseerde kijker lukt het gelukkig iedereen om de hoog op de kloofrand zittende Stewarts in ieder geval redelijk/herkenbaar te zien.



De kloof nabij de Kokpeck Pass (Chris Janse)

We rijden verder tot we op een plateau komen. Hier ontvouwt zich een enorme hoogvlakte, de Sogety vlakte, het leefgebied van verschillende, hoog op ons verlanglijstje staande soorten. Als we een track nemen op weg naar een drinkplaats voor vee, zien we de eerste Kortteenleeuweriken en Steppestrandleeuweriken. Scharrelaars, Hoppen, Izabel- en Bonte Tapuiten blijken algemeen, een beeld wat ook de volgende dagen niet verandert. Bij de drinkplaats is het rustig (het is inmiddels diep in de middag, niet de beste tijd). Maar ineens horen we op afstand meerdere malen de kenmerkende vluchtroep van Steppehoentje! Helaas blijft de lucht en ook de drinkplaats leeg. We keren voldaan, maar wat vermoeid van de gemiste nachtrust, terug naar ons eerste hotel waar we verwelkomd worden door roepende Dwergooruilen en zingende Oosterse Nachtegallen.

Dag 3 – 8 mei Sogety Plains – Sarin river

Degene die vroeg op zijn hebben in de tuin van het hotel al leuke soorten gezien zoals Azuurmees, Roodmus, Struikrietzanger en de lokale ondersoort van Houtduif. We vertrekken snel omdat we op tijd bij de drinkplaats willen zijn. Net voordat we de drinkplaats bereiken doen we nog een sanitaire stop omdat we bij de drinkplaats de auto niet uit moeten gaan vanwege eventuele verstoring. En BAM, 2 Steppehoenders komen nu wel goed in het zicht langsvliegen, vermoedelijk komen ze net vanaf de drinkplaats (oei..., misschien zijn we toch net te laat?). Bij de drinkplaats zien we al snel de eerste Mongoolse Woestijnvinken en Zwartbuikzandhoenders, maar de ook gewenste Aziatische Rode Bergvink blijkt teveel gevraagd. Later hoorde ik van een bekende Nederlandse gids, die in Kazachstan woont, dat die soort alsmaar moeilijker wordt in dit deel van Kazachstan. Zonder veel treurnis vanwege wat we wél gezien hebben rijden we door over de vlakte naar de voet van de bergen. Zogauw we die bereiken zien we de eerste Himalayagieren vliegen, enorme gevaarten, zelfs nog aanzienlijk groter dan Monniksgier. In het heuveldeel vinden we ook meerdere Steenortolanen en één van de weinige Kleine Torenavalken van de reis. O.a. Keizerarenden, Rode en Blauwe Rotslijster, Alpenkraai, verschillende klauwiersoorten, Alpengierzwaluw en Duinpieper maken het tot een feestje. Het einddoel in de bergen is echter de broedkolonie Himalayagieren, maar die blijkt nog niet zo makkelijk te bereiken. Uiteindelijk stranden we aan de rand van de kloof, waar de nesten zich ergens schuin onder ons moeten bevinden. We vinden het allemaal best, want de gieren komen af en toe dichtbij langs.



Himalayagier, subadult (Nils van Duivendijk)



Aan de rand van de Himalayagierkolonie (Chris Janse)

Nog gekker maakt een Lammergier het, door zo'n beetje door ons haar te vliegen terwijl hij uit de kloof opstijgt. Om het gierenspektakel compleet te maken ontdekt Oleksander ook nog een Monniksgier, maar deze dan wel op forse afstand. De veldlunch smaakt weer prima met als voornaamste achtergrondgeluiden de zang van Duinpiepers en Veldleeuweriken.



Veldlunch, zoals we die vaak voorgeschoteld kregen. Met onze altijd *goedgemutste* gids Oleksander rechts (Epie Boven)

Het middagprogramma bestaat uit zoeken naar bijzondere gorzen, als eerste de Witkopgors. We komen aan bij een stuwmeer vrijwel zonder begroeiing. Op het meer zitten diverse grondeleenden en in de paar struikjes zien we onze eerste Grijskopputters. Ik snap even niet hoe we hier een Witkopgors moeten vinden, maar dat blijkt voorbarig. Oleksander loodst ons naar een dal met wat bosjes, en warempel, een fraaie en zuivere man Witkopgors reageert direct op een tapesessie. Als laatste kunstje van de dag gaan we Weidegors proberen. We worden in de late middag afgezet en lopen een fraaie vallei in. We vermaken ons met Kwartel en Grijsze Gors, maar de zon zakt al snel achter de heuvels, dus we moeten door. Dan zien we toch echt iets wat wel een Weidegors moet zijn. Na enig kat en muis spel geeft de gors zich gewonnen door deftig in een struik te gaan zitten zingen. Een tweede en een derde wordt gevonden, dus deze plek moet wel erg goed zijn voor deze soort, die hier de uiterste westgrens van zijn verspreiding bereikt.



Weidegors, man (Nils van Duivendijk)

Dag 4 – 9 mei Sogety Plains en Charyn Canyon

Nog een keer bezoeken we de Sogety Plains met in eerste instantie geen noemenswaardige toevoegingen. Na een 'bumpy ride' komen we aan in een kloof waar Oostelijke Orpheusgrasmus zou moeten zitten. Daar bleek niets van gelogen!



Oostelijke Orpheusgrasmus, man (Nils van Duivendijk)

Ook Steenortolanen zijn weer present. Met onderweg nog een Steenarend hobbelen we terug naar de hoofdweg. Onze volgende doelen zijn Woestijngrasmus en Woestijntapuit (eigenlijk doel, want die twee zitten vrijwel altijd bij elkaar). Een direct op het oog al opvallend goede strook vegetatie blijkt ook inderdaad beide soorten te bevatten. De grasmussen hebben net uitgevlogen jongen die letterlijk om ons heen draaien.



Woestijngrasmus, juveniel (Epie Boven)

In dezelfde bosjes zit een Oostelijke Vale Spotvogel, de enige van de reis. Omdat we onze overnachting in Almaty hebben, moeten we op tijd terug. Op die terugweg liggen enkele goede plekken voor zowel Langstaartklauwier, Witkruidbuidelmees en Indiase Wielewaal. Zonder veel moeite lukken ook deze 3 soorten.



Indiase Wielewaal, adult man (Nils van Duivendijk)

Dag 5 – 10 mei Sorbulak meer en kanaal - Kanshengel

Na een vrij lange rit bereiken we de omgeving van het Sorbulak meer. Korte stops onderweg leveren de eerste van vele Bruinkopgorzen op, een soort die nu net terug aan te komen is en dat doen ze dan direct massaal. We maken eerst een wandeling langs een rijk begroeid kanaal en komen zo bij enkele plassen door riet omzoomd.



Het kanaal nabij Sorbulak Lake (Chris Janse)

Hier gaat het goed los met eenden, stelten, sterns, meeuwen en meer specifiek Kroeskop- en Roze Pelikaan, verre Aziatische Wespensdieven, Witkopeend, Witoogeend en Veldrietzanger. Het duurt vervolgens even voordat we het juiste pad langs het meer hebben gevonden. We zien onze enige Zeearend van de reis en weer diverse pelikanen, eenden, stelten en sterns.



Kroeskoppelikanen (Epie Boven)

De zon brandt stevig en de luchttrilling maakt het waarnemen er daardoor niet makkelijker op. In een bosschage houden we een koffiestop, de schaduw is welkom. Uit de bomen klinken Humes Bladkoningen, maar verder zit er niet veel. Wanneer we doorgaan komen we op het pad een gecrashte Jufferkraan tegen, die zal waarschijnlijk een aanvaring hebben gehad met de hoogspanningslijn die hier loopt. Een Shikra en enkele Oosterse Tortels zijn verder ons deel, dus we verlaten de bosschage naar het achterland op zoek naar Kleine Trappen. Met flink wat moeite lukt het uiteindelijk om er één deels te zien te krijgen. Slechts een kop en soms nog een hals die uit het lange gras steekt is het beste wat we ervan kunnen maken. We vervolgen onze weg naar het noorden, de Taukum desert in. We stoppen nog even op een plek waar zich een enorme kolonie Roze Spreeuwen bevindt. Letterlijk 1000den spreeuwen zitten aan weerszijden van de weg en komen soms massaal langsvliegen, erg indrukwekkend.



Een heel klein deel van de enorme groep Roze Spreeuwen (Nils van Duivendijk)

Dag 6 – 11 mei Kanshengel – Taukum desert

De Taukum desert is vrijwel boomloos, daarom zijn de bosjes/'tuinen' van Kanshengel een magneet voor trekvogels. Dat hebben degene die voor het ontbijt een rondje gingen doen geweten. Ze komen niet verder dan de paar bomen rond het tankstation. Want Sperwergrasmus, Sykes Spotvogel, veel (vermoedelijk) Vale Braamsluipers, Humes Bladkoningen, Vale Woestijnvink en ander spul houden hen voldoende bezig. Na het ontbijt rijden we snel de vlakte op, met als eerste doel de Oostelijke Kraagtrap.



Het onweer dreigt en het begint al te regenen, maar dat weerhoudt ons er niet van om al snel een baltsende kraagtrap te vinden in een deel dat ons werd aangewezen door vogelaars die al langer in het gebied zijn (Peter de Boer)



Oostelijke Kraagtrap, digiscoopplaatje (Nils van Duivendijk)

De vogel wisselt lange tijd stilstaan af met zijn idioot ogende balts, waarbij hij bijna letterlijk als een kip zonder kop (want met de kop diep in de halsveren verborgen) over de steppe waggelt. Soms botst hij tegen een struik op, omdat hij waarschijnlijk echt niets ziet op dat moment. Dan door naar target 2: Kaspische Plevier. En jawel, op de aangegeven plek lopen meerdere exx., waarschijnlijk 3 paartjes. Scanwerk vanaf dezelfde plek levert nog veel meer op. Woestijnplevieren, onze enige Steppeklapekster, een Daurische Klauwier en meerdere Heines Kortteenleeuweriken.



Kaspische Plevieren in beeld, nog voordat we uitgestapt zijn (Ton Denters)



Op de terugweg worden we getraakteerd op een visueel cadeau van een grote groep paarden die over de steppe rost. We kunnen er lange tijd naast blijven rijden (Ton Denters)

Even verderop vinden we een kleine drinkplaats voor paarden. Er staat alleen wat opslag, maar het blijkt alsnog een toevluchtoord voor een Draaihals, Oosterse Tortel, Rosse Waaierstaart en een Grasmus.



Draaihal (Epie Boven)

De middag besteden we aan een lange rit naar stenige hellingen, het leefgebied van Bergkalanderleeuwerik. Hier aangekomen blijken gewone Kalanderleeuweriken ook niet vies van dit habitat, en we zien lange tijd alleen gewone. Veel zijn in zangvlucht en ik bedenk me ineens dat die aanzienlijk verschilt tussen de twee soorten, maar hoe zit het ook alweer...? Kalander zingt met de staart gesloten, Bergkalander met de staart gespreid. Nu is het toch wat makkelijker scannen en jawel, ineens hangt er een Bergkalander recht boven ons in de typische pose!



Bergkalanderrrr!! (Peter de Boer)

Ook de overige kenmerken kunnen we steeds beter zien. Het blijft bij 1 ex., tegenover vele 10-tallen, misschien wel 100+ gewone Kalanders.



Onze enige Bergkalanderleeuwerik (Nils van Duivendijk)

Omdat er hier verder weinig anders valt te beleven rijden we terug om nog het laatste licht mee te pakken voor de 'tuinen' van Kanshengel. Wat een bizarre plek is dit toch... (ik was er 16 jaar geleden en er blijkt nog weinig verandert). De bomen zitten nog altijd ramvol; Vale Braamsluipers en Humes Bladkoningen, Oostelijke Nachtegalen, Siberische Tjiftjaffen, een hier zeldzame Bonte Vliegenvanger (zelfs het meeste oostelijke geval ooit in Kazachstan, blijkt later), meerdere Zwartkeellijsters, Grauwe Vliegen, ruim 20 Oosterse Tortels (met daartussen een Zomertortel), Bruinkopgorzen en drie Aziatische Wespenspiegels komen naar beneden om er te slapen.



De magische 'tuinen' van Kanshengel (Nils van Duivendijk)

Dag 7 – 12 mei Taukum desert – Aral Tobe

We hebben nog een ochtend in de Taukum desert, en dat is maar goed ook, want we hebben de vee drinkplaatsen nog niet bezocht in de ochtend. Eerst bezoeken we een kleine drinkplaats met wat bomen. In de bomen zitten weer verschillende zangvogels en Kleine Klapeksters zijn hier een nest aan het bouwen. In de verte klinkt de onmiskenbare roep van Witbuikzandhoen, een erg zeldzame soort hier. In de plasjes zitten alleen wat Temmincks Strandlopers, dus we gaan snel verder. Bij de volgende drinkplaats is meer te beleven. Onze enige Ortolaan tussen de nu alom aanwezige Bruinkopgorzen, een Woestijnplevier, meerdere Zwartbuikzandhoenders en een 'Noordse Gele Kwikstaart'. Die laatste laat bij het opvliegen meerdere keren een duidelijk raspende roep horen..., iets wat Noordse gewoon niet doet en kenmerkend is voor Oostelijke Gele Kwikstaart. Oostelijke kent meerdere ondersoorten, en één daarvan (*plexa*) is qua uiterlijk identiek aan Noordse, en qua verspreiding (namelijk het meest westelijke taxon) ook het meest te verwachten taxon binnen Oostelijke. Later begreep ik dat *plexa* al eerder werd verdacht in Kazachstan voor te komen, mogelijk zijn zelfs de meeste 'Noordse Gele' hier Oostelijke *plexa*.



Vermoedelijke Oostelijke Gele Kwikstaart, ondersoort *plexa* (Epie Boven)

De regen van afgelopen nacht heeft ervoor gezorgd dat er meer drinkplaatsen zijn dan de vaste vee drinkplaatsen, dat lijkt niet in ons voordeel en is waarschijnlijk dus de reden dat het rond de drinkplaatsen niet erg druk is. Als we onze weg vervolgen over de hier en daar ondergelopen tracks blijkt achteraf (helaas door miscommunicatie) dat de achterste auto twee zandhoenders van nabij heeft gefotografeerd, en op de foto staan Steppehoenders... Zo gauw dit ook tot de rest van ons doordringt rijden we terug en starten een zoekactie. De hoenders zitten duidelijk niet meer op de eerdere plek, maar na vele Zwartbuikzandhoenders zien we in vlucht twee Steppehoenders, die vrij ver van ons neer gaan. We lopen rustig die kant op en vinden ze op afstand aan de grond. Iedereen heeft nu i.i.g. redelijke scoopbeelden van deze iconische soort.



Steppehoenders (Nils van Duivendijk)

Ook horen we weer en zien nu ook enkele Witbuikzandhoenders. Bij de lokale organisatie moeten we ons zelfs 'verantwoorden' voor deze waarneming, omdat Witbuik nog nooit tijdens een door hen organiseerde tour gezien is. De buffetlunch nuttigen we nog in het 'altijd gezellige' Kanshengel hotel. Een rumoerig truckershotel, maar het enige hotel rond alle hotspots in de Taukum, dus voor 2 nachten vinden we het te overzien. In de middag rijden we over de hier en daar 'gatenkaasweg' naar Topar. De meren hier waren ooit goed voor Zwartkopbuidelmees, maar door verdroging zijn die grotendeels verdwenen. In de zandduinen zien we al rijend wel af en toe een Rosse Waaierstaart. Nabij het dorp Topar maken we nog een wandeling bij een nog goed uitziend habitat voor buidelmezen, maar het mag niet baten. Tegen de avond bereiken we ons hotel in Aral Tobe, een weinig verheffend, stoffig dorpje. We krijgen uitleg over het (gebrek aan) sanitair. Met enige fantasie zou je nog kunnen zeggen dat er een wc en een douche aanwezig is (in de tuin), maar de meeste van ons slaan die liever een keer over. Het eten en vooral de tuin maken het weer ruimschoots goed. Vooral de Gestreepte Dwergooruilen zijn hier de attractie en met enig geduld lukt het ons om die mooi in de schijnwerper te krijgen.

Dag 8 – 13 mei Turanga bos - Almaty

Het hotel in Aral Tobe (het enige in de wijde omgeving) ligt prima gesitueerd nabij het Turanga bos. Dit is een bijzonder habitat en dat trekt zoals gewoonlijk speciale soorten aan. Saxaul Mus, White-winged Woodpecker en Yellow-eyed Pigeon (Oosterse Holenduif) rollen we eenvoudig op tijdens een heerlijke wandeling door het open bos. Ook kunnen we meerdere Shikra's bijschrijven, terwijl Sykes Spotvogels vanuit de dichte begroeiing zitten te zingen.



Turanga Bos (Chris Janse)



Yellow-eyed Pigeon (Epie Boven)



White-winged Woodpecker (Epie Boven)

In de middag rijden naar we terug naar Almaty met onderweg nog een paar interessante stops. De eerste is een plek voor Groene Bijeneter, maar er zitten vooral gewone. Op afstand (en in de lichttrilling) ontwaren we er in ieder geval 3, maar de waarneming blijft wat onbevredigend en wordt tijdens de rest van de tour ook niet meer verbeterd. Dichter tegen Almaty bezoeken we een diepe kloof voor Grote Rotsklever. We moeten hiervoor wel een steil pad afdalen met hier en daar lossen stenen. Het pad zorgt voor versnippering van de groep, waardoor sommige de klever goed en anderen helemaal niet zien. Wat iedereen wel voor ogen krijgt is een adembenemend landschap.



De prachtige kloof van de Grote Rotsklever (Chris Janse)

Dag 9 – 14 mei Tien Shan

We hebben overnacht in een hotel ten zuiden van Almaty, al aardig in de richting van het Tien Shan gebergte, onze hobbyruimte voor de komende dagen. Voor het ontbijt vinden we rond het hotel al leuke soorten zoals Chinese Fluitlijster, Azuurmees en Grauwe Fitis. Op het terrein van het hotel is een zogenaamde 'raptor nursery', wat een eufemistische term blijkt voor een roofvogelhouderij/roofvogelshow. In de hokken zitten o.a. een Monniksgier, Himalayagier, Lammergier, een Oehoe en 10-tallen Sakervalken. Als die valken allemaal uit het wild gehaald zijn (en dat zou goed kunnen, want alle waren van de lokale ondersoort *malvipes*), zien we hier een groot deel van de Kazachse populatie...



Kazachse jongen met 'zijn' Steenarend. Het bezitten en trainen van roofvogels is een nationale hobby (Chris Janse)

Na het ontbijt rijden we het Tien Shan gebergte in. Tegenwoordig mag je vanaf een bepaald punt niet meer verder met je eigen auto, we werden daarom bij dat punt opgehaald door de mensen van ons volgende hotel, dat diep in de bergen ligt. Terwijl we wachten op het nieuwe vervoer kijken we even in de snelstromende rivier of er misschien al een waterspreeuw te scoren valt. In no-time zien we een

Brown Dipper en warempel even later ook nog een White-bellied Dipper. Die laatste wordt als ondersoort van onze Waterspreeuw gezien, maar deze heeft het wit op de onderdelen tot diep over de buik lopen. Van onze lokale agent begrijp ik even later dat White-bellied hier in het voorjaar normaal niet meer zit, dus deze kunnen we als mooie bonus beschouwen.



Brown Dipper (Epie Boven)

Even later worden we afgezet bij ons hotel, bijna sprookjesachtig gelegen tussen bergbossen, alpenweiden en op de achtergrond de besneeuwde toppen van de hoge Tien Shan. Hier gaan we ons wel vermaken!



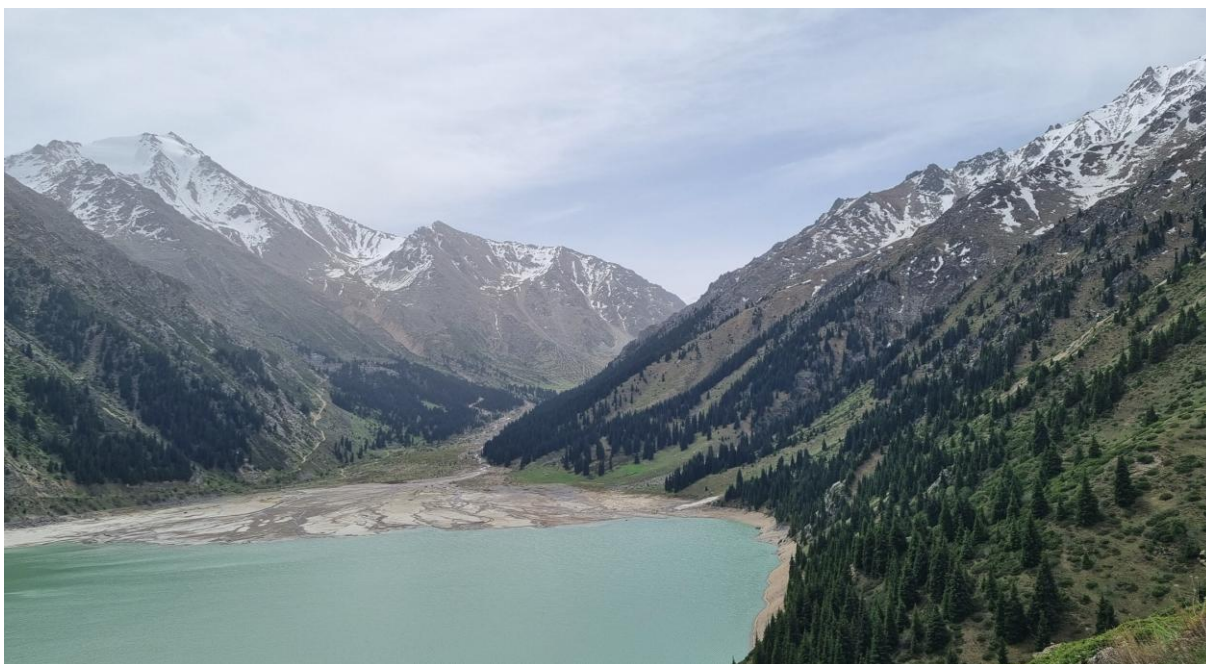
Hotel Alpen Rose (Chris Janse)

Na de lunch klimmen we met de auto's verder naar het Big Almaty Lake. In de lage begroeiing tegen de hellingen aan vinden we Himalayan Rubythroat, White-browed Tit-Warbler, White-winged Grosbeak en Steenboszanger. We dalen af naar het meer, dat nogal overdreven bewaakt lijkt te worden door een mannetje met een mega-megafoon. Vanaf zijn strategisch gelegen huis houdt hij de boel in de gaten. Wanneer we ook maar een stap naast het pad zetten of even los van de groep komen krijgen we een reprimande in voor ons uiteraard onverstaanbaar geschreeuw. Gelukkig is onze lokale agent bij ons, die de man al vooral gesproken heeft over onze plannen, maar blijkbaar vindt de man het alsnog nodig van zich te laten horen. De lokale agent heeft de zaken sowieso steeds goed voor elkaar, niets wordt aan het toeval overgelaten. Op een plek met goed overzicht over het meer en vooral de delta daarachter zetten we ons neer voor een scan naar Ibisbill. In het grijze decor en de nog altijd forse afstand tot het meer lijkt een grijze vogel lastig te vinden. Maar na enig speurwerk vinden we er één. Door de scoop is het alsnog niet voor iedereen weggelegd een glimp van deze bijzondere verschijning op te vangen, dus we lopen nog wat verder in de goede richting. Hier komt het allemaal goed, en we vinden zelfs nog een 2^e.



Ibisbills, digiscoopplaatje (Nils van Duivendijk)

Het is verder niet vogelrijk, maar met een zingende Evermann's Redstart en een Zwartkeelheggemus zien we wel de soorten waar het hier om gaat. We lopen nog een zijpad in waar we onze enige Red-mantled Rosefinch zien en een Himalayan Snowcock horen. Er is minder fraai weer op komst, dus we zakken terug naar ons hotel, Alpen Rose. Als we na het diner naar buiten lopen, horen we zowel Goudlijster als Ruigpootuil zingen. Een dag kan beroerder verlopen!



Big Almaty Lake met in de achtergrond de kieselsteendelta waar de Ibisbills zitten (Chris Janse)

Dag 10 – 15 mei Tien Shan – Cosmic station

Voor het ontbijt zien enkelen van ons een Blue-capped Redstart. Het geluid van de zingende Goudlijsters is nog steeds aanwezig, maar er één te zien krijgen is enorm lastig. Na het ontbijt (er is geen reden om vroeger te gaan vanwege de lage vogelactiviteit op hoogte) stappen we in de auto's om het flink hoger op te zoeken. Op 3400m, bij het Cosmic station (een vervallen station uit de Sovjet tijd), worden we afgezet. Hier wacht ons weer een heel ander soortenspectrum. We vinden al snel Witkruinroodstaart, Plain Mountain-finch en in de verte horen we Himalayan Snowcock. Bruine Heggenmus blijkt tussen de gebouwen te broeden, maar Altai Heggenmus lukt in de 3 uur hierboven niet.



Witkruinroodstaart, man (Epie Boven)

We focussen ons vooral op een zichtwaarneming van een Snowcock, maar dat blijkt, zoals zo vaak met deze hoenders, bijzonder lastig. Uiteindelijk lukt het een klein groepje van ons er één te zien, maar voordat de rest kan aanschuiven is de vogel alweer verdwenen achter een rotsrichel. Gelukkig is het geluid bijna nog mooier dan de vogel zelf, zeker in dit landschap klinkt de fluitende roep magisch. Waterpieper en Lammergier completeren het geheel. Een deel van de groep besteedt de middag rond het hotel, een ander deel van de groep pakt wederom de gelegenheid aan om een wandeling langs het meer te maken.



het Cosmic Station (Chris Janse)

Omgeving van

Dag 11 – 16 mei Tien Shan – Almaty – Astana (Nur-Sultan)

In de ochtend maken we nog een lange wandeling door de bossen tussen het meer en ons hotel. Het levert leuke waarnemingen op van o.a. de lokale Zwarte Mees, terwijl zingende Goudlijsters ons in de maling nemen door consequent onzichtbaar te blijven. Vanavond vliegen we door naar het noorden, na de lunch zakken we daarom af naar Almaty. Het is nog wat vroeg om al naar het vliegveld gaan, dus we gaan ons nog even een uurtje proberen te vermaken bij een meertje daar in de buurt. Ondanks de drukkende warmte maken de meeste van ons nog een wandeling over de boardwalk langs het meer, wat beloond wordt met een prachtige waarneming van minimaal twee Woudapen.



Woudaap, man ((Richard Drewnicki))

In de avond nemen we de vlucht naar Astana nadat we kennis hebben gemaakt met Ilja, onze nieuwe gids voor het noorden en tevens tolk (de lokale gids in Korgalzhyn spreekt namelijk nauwelijks Engels). Ilja blijkt een jonge Rus die voor de mobilisatie gevlucht is en nu 3 jaar in Almaty woont. In de latere avond komen we aan in Astana, maar gelukkig bevindt het hotel zich letterlijk naast de vluchthaven, dus we kunnen er lopend naartoe.

Dag 12 – 17 mei Astana - Korgalzhyn

We vertrekken met het eerste licht. We krijgen een tasje met een quick-ontbijt, zelfs de instantkoffie ontbreekt niet, die we kunnen maken met behulp van de magnetron. Met een grote bus waar we allemaal in kunnen, vertrekken we naar het westen. Het duurt even voordat de aangeplante bosschages uit het beeld verdwijnen en een natte steppe opdoemt. Hier is het direct bal. Steppekiekendieven vliegen af en aan, een Velduil baltst, vanuit de vegetatie zingen Kleine Spotvogels en op bijna iedere hogere struik zit een Aziatische Roodborsttapuit. We zoeken vervolgens naar een kolonie Roodpootvalken waarvan ik een waypoint had gekregen, maar op die plek zit zeker geen kolonie. Het zal nog wel goed komen met de valken dachten we, en dat blijkt terecht. Een volgend waypoint voor Steppekievit laat ons ook al in de steek, dus we besluiten dan maar door te trekken naar de accommodatie waar we de lokale gids zouden treffen. Onderweg worden wel de eerste Zwarte Leeuweriken gezien, maar de stelling dat je direct buiten Astana deze soort als talrijkste vogel aantreft is óf overdreven, óf er is iets veranderd. De accommodatie blijkt basic/eenvoudig, maar het eten is weer prima en overvloedig. We maken kennis met onze lokale gids, een ranger die al zijn hele leven hier woont en de omgeving dus uitstekend kent. Hij lijkt maar één doel voor ons te hebben deze middag: de Steppekievit. We stoppen op meerdere prachtige vogelplekken met o.a. soorten als Kuifduiker, Reuzenzwartkopmeeuw, Witvleugelstern, Dunbekmeeuw en Terekruiter, maar de kievit blijft onvindbaar. Een paar keer willen we op zo'n plek wel langer blijven of een stuk gaan lopen in de richting van de enorme aantallen steltlopers, die zich nu vooral als wazige dotjes in de sloop presenteren. Dat het om o.a. waanzinnige aantallen Kemphanen en Bonte Strandlopers gaat is wel duidelijk, maar er moet ongetwijfeld meer tussen zitten. De gids geeft echter aan dat we door moeten, naar de volgende potentiële plek voor de S-kievit. Gelukkig blijkt zo'n potentiële plek een kolonie Steppevorkstaartplevieren te bevatten en we zien hier ook een rits andere leuke soorten, waaronder meerdere Witvleugelleeuweriken en oké, hier is de Zwarte Leeuwerik ook opvallend talrijk.



Steppevorkstaartplevier (Nils van Duivendijk)

Ik vertel de gids dat Zwarte Leeuwerik al vanaf mijn 12^e een droomsoort voor me is, en nu na 47 jaar zie ik hem eindelijk. Hij kan me alleen maar uitlachen..., wat ik dan ook wel weer begrijp als je hier je hele leven woont en misschien geen besef hebt dat dit buiten de kernverspreiding een zeer zeldzame soort is. De Zwarte Leeuwerik is voor mij tijdens deze reis alleen maar charismatischer geworden. De

mannetjes overwinteren op deze steppe die in de donkere maanden veranderen in een poollandschap, de vrouwtjes trekken weg. Onze Russische gids Ilja vertelt me dat de mannetjes overleven dankzij de paarden, die met hun hoeven gaten in de sneeuw graven tot op de bodem. De leeuweriken gebruiken die gaten om alsnog aan voedsel te komen (o.a. graszaden) en daarnaast als een broodnodige 'schuilkelder' tegen de barre omstandigheden, want naast temperaturen tot -30° C, kan het hier ook nog hard waaien. De laatste jaren is door de klimaatverandering echter een nieuwe situatie opgetreden. Soms komt het korte tijd boven nul waardoor de toplaag van de sneeuw smelt en vervolgens weer bevroert. De harde ijslaag die hierdoor ontstaat zijn ook voor de paarden niet meer te slechten, waardoor er veel paarden sterven. De leeuweriken zullen hier dus ook nadelige gevolgen van ondervinden, is het idee. Ilja voegde er laconiek aan toe: de leeuweriken kunnen in ieder geval nog wegvliegen.



Zwarte Leeuwerik, man in zangvlucht (Nils van Duivendijk)

Na een zeer late lunch gaan we weer onderweg voor weer nieuwe kansen voor de kievit (inmiddels door de groep de S-soort genoemd). Ook nu zijn we weer niet succesvol op dat vlak, maar wij vermaken ons eigenlijk prima. We komen hier uiteindelijk niet alleen voor de S-soort, hoewel die natuurlijk ook zeer gewenst is.

Dag 13 – 18 mei **Korgalzhyn - Astana**

Het weerbericht verteld niet veel goeds voor vandaag, dus we gaat erg vroeg op pad om nog zoveel mogelijk droog weer mee te pakken. Nieuwe meren staan op planning waaronder het meer met de Reuzenzwartkopmeeuwenkolonie. Na net iets te veel mindere plekken bezocht te hebben (is i.i.g. ons idee) komen we dan toch echt aan bij die hotspot. Helaas begint het al zacht te regenen, maar we pakken door en gaan een stuk lopen langs de oever.



Doorpakken, ondanks het mindere weer (Epie Boven)

Wat een geweldige plek is dit! Naast de 'King-of Gulls' zitten er op het meer 100-den Grauwe Franjepoten, Steppemeeuwen, een rits leuke steltlopers waaronder Terekruiter, veel Kleine en Temmincks Strandlopers en ook Zwarte en Witvleugelleeuweriken.



Witvleugelleeuwerik, man (Nils van Duivendijk)

De lokale gids blijft bij de bus, een bus die ons op voorhand al niet heel geschikt leek voor deze omgeving als het nat wordt. Tot onze verbazing zien we hen met de bus ons naderen om ons kennelijk op te pikken? De wind begint flink aan te trekken en de regen wordt ook steeds steviger. We geven het met pijn in het hart op, want een beetje normaal kijken gaat echt niet meer. Nog voordat we bij de bus aankomen is het al duidelijk, de bus zit vast in de zachte slikgrond... Het regent inmiddels nijlpaarden, en dan komt Chris er achter dat hij zijn telefoon net verloren heeft. De regenjassen gaan

aan en een groep gaat op zoek naar de telefoon. Ondertussen doen de lokale gids en de chauffeur verwoede pogingen de bus los te krijgen, maar ze graven hem alleen maar verder in. Het is allang duidelijk dat we hier zonder hulp niet meer uitkomen. De telefoon van Chris wordt niet gevonden en de bus zit hopeloos vast. Ik vraag de gids naar zijn plan. Hij wil hulp gaan halen in het dorp als het minder hard gaat regenen. Ik maak me nog weinig zorgen, want het is nog ochtend en vanavond hoeven we pas in Astana te zijn. Dan doemt door het regengordijn een trekker op. Een lokale boer (een oude schoolmaat van onze gids blijkt later) had ons zien staan en probeert ons vlot te trekken. Na enig geduw en getrek lukt het en hij moet ons helemaal naar het hardere deel van de track sjoeren voordat we zelf weer verder kunnen. Onze vogelochtend lijkt er al op te zitten, want de regen stopt niet meer. In de accommodatie nemen we wat tijd om onze boeltjes wat de fatsoeneren en te drogen. Na de lunch nemen we afscheid van de mensen van de accommodatie en de lokale gids. De gids is duidelijk wat ontgoocheld omdat hij ons geen Steppekieveit kon bieden.

We hadden inmiddels ons huiswerk gedaan en zagen dat er gisteren nog Steppekieveiten waren gezien niet ver van ons eigen waypoint. Onderweg zien we ondanks de regen nog Steppekiekendieven, Velduilen, Zwarte Leeuweriken en Jufferkranen. Een quick scan op de aangegeven plek voor de kieveiten resulteert direct in 5 exx., ver maar i.i.g. herkenbaar te zien. Het is inmiddels droog en we krijgen de kieveiten goed in beeld. Een heerlijke waarneming!



Steppekieveiten ((Richard Drewnicki)

Het laatste hotel is weer dezelfde tegen het vliegveld aan, maar een bonte avond in de lobby zit er niet in, want we worden meerdere keren gemaand stil te zijn en/of naar onze kamers te gaan.

Dag 14 – 19 mei Astana - Amsterdam

Vrij vroeg in de ochtend verlaten we het hotel om in te checken voor onze vlucht terug. We nemen afscheid van onze lokale agent en komen na weer een tussenstop in Istanbul, zonder problemen in de late avond aan op Schiphol. Iedereen weet die avond/nacht nog thuis te komen, al was het voor sommigen op het nippertje.

De telefoon van Chris werd enkele dagen later gevonden door een Zwitserse vogelaar. Hij kon in contact met Chris komen doordat er persoonlijke gegevens in het telefoonhoesje zaten. De telefoon wordt opgestuurd en Chris gaat met hem nog een keer vogelen in Nederland.

Kazachstan blijkt ook deze reis weer een geweldig vogelland! Iedereen die eens en keer in C Azië wil vogelen kan ik deze reis van harte aanbevelen. Deze reis betekend wel veel verplaatsingen, maar dat is ook echt nodig om zoveel mogelijk te zien. En dat laatste hebben we denk ik wel gedaan, met 261 soorten totaal en talloze geweldige waarnemingen/ervaringen. Sommige accommodaties zijn matig op z'n best, maar er is op die plekken simpelweg niets anders. Het alternatief zou zijn dat je eerst 100+ km moet gaan rijden in de ochtend om op de goede plekken te komen, nu zaten we er i.i.g. bovenop. Dit is bovendien Centraal Azië, geen West Europa! Dat gezegd hebbende kan ik eenvoudig stellen dat de lokale agent de zaken uitstekend voor elkaar heeft en er voor ons alles uitgehaald heeft binnen de lokale mogelijkheden. Ik heb zelden zo'n goede lokale agent getroffen.

Ik wil alle deelnemers bedanken voor de geweldige reis die we er samen van gemaakt hebben.

Nils van Duivendijk, mei 2025



Steenortolaan, man (Nils van Duivendijk)



Kazachstan 6 t/m 19 mei 2025

#		Soortnaam (NL)	Species name (ENG)	Latijnse naam (IOC)	ondersoort	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	1	Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>					x								
2	1	Wilde Zwaan	Whooper Swan	<i>Cygnus cygnus</i>												x	x
3	1	Grauwe Gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>	<i>rubrirostris</i>											x	x
4	1	Casarca	Ruddy Shelduck	<i>Tadorna ferruginea</i>			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
5	1	Bergeend	Common Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>													x
6	1	Krooneend	Red-crested Pochard	<i>Netta rufina</i>					x		x	x				x	x
7	1	Tafeleend	Common Pochard	<i>Aythya ferina</i>					x							x	x
8	1	Witoogeend	Ferruginous Duck	<i>Aythya nyroca</i>					x								
9	1	Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>					x								x
10	1	Witkopeend	White-headed Duck	<i>Oxyura leucocephala</i>					x								
11	1	Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>					x							x	x
12	1	Smient	Eurasian Wigeon	<i>Anas penelope</i>					x								
13	1	Slobeend	Northern Shoveler	<i>Anas clypeata</i>			x		x							x	x
14	1	Wilde Eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>			x		x		x	x				x	x
15	1	Pijlstaart	Northern Pintail	<i>Anas acuta</i>			x		x							x	x
16	1	Zomertaling	Garganey	<i>Anas querquedula</i>			x		x			x				x	x
17	1	Brilduiker	Common Goldeneye	<i>Bucephala clangula</i>													x
18	1	Himalayaberghoen	Himalayan Snowcock	<i>Tetraogallus himalayensis</i>	<i>sewerzowi</i>								x	x			
19	1	Aziatische Steenpatrijs	Chukar	<i>Alectoris chukar</i>	<i>falki</i>	x		x	x			x					
20	1	Kwartel	Common Quail	<i>Coturnix coturnix</i>			x									x	
21	1	Fazant	Common Pheasant	<i>Phasianus colchicus</i>	<i>mongolicus</i>				h			x				x	
22	1	Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>	<i>sinensis</i>		x										
23	1	Roze Pelikaan	Great White Pelican	<i>Pelecanus onocrotalus</i>					x								
24	1	Kroeskoppelikaan	Dalmation Pelican	<i>Pelecanus crispus</i>					x							x	
25	1	Woudaap	Little Bittern	<i>Ixobrychus minutus</i>												x	
26	1	Kwak	Black-crowned Night Heron	<i>Nycticorax nycticorax</i>					x			x					
27	1	Grote Zilverreiger	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>					x		x					x	
28	1	Blauwe Reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>					x		x	x				x	x
29	1	Zwarte Ooievaar	Black Stork	<i>Ciconia nigra</i>			x										
30	1	Flamingo	Greater Flamingo	<i>Phoenicopterus roseus</i>													x
31	1	Fuut	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristata</i>					x		x						x
32	1	Geoorde Fuut	Black-necked Grebe	<i>Podiceps nigricollis</i>													x
33	1	Kuifduiker	Horned Grebe	<i>Podiceps auritus</i>												x	
34	1	Aziatische Wespendif	Crested Honey Buzzard	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	<i>orientalis</i>				x	x		x					
35	1	Zwarte Wouw	Black Kite	<i>Milvus migrans/lineatus</i>		x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
36	1	Oostelijke Zwarte Wouw	Black-eared Kite	<i>Milvus (migrans) lineatus</i>					x	x	x						
37	1	Zeearend	White-tailed Eagle	<i>Haliaeetus albicilla</i>					x			x					
38	1	Lammergier	Lammergeier	<i>Gypaetus barbatus</i>			x						x	x			
39	1	Aasgier	Egyptian Vulture	<i>Neophron percnopterus</i>								1					
40	1	Himalayagier	Himalayan Griffon Vulture	<i>Gyps himalayensis</i>			x										
41	1	Monniksgier	Eurasian Black Vulture	<i>Aegypius monachus</i>			x					x					
42	1	Slangenarend	Short-toed Eagle	<i>Circus gallicus</i>											x		
43	1	Bruine Kiekendief	Western Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>			x			x						x	x
44	1	Blauwe Kiekendief	Hen Harrier	<i>Circus cyaneus</i>				1									
45	1	Steppiekiekendief	Pallid Harrier	<i>Circus macrourus</i>							x					x	x
46	1	Grauwe Kiekendief	Montagu's Harrier	<i>Circus pygargus</i>									1				
47	1	Sperwer	Eurasian Sparrowhawk	<i>Accipiter nisus</i>	<i>nisu/nisosimilis</i>		x					x	x		x		
48	1	Shikra	Shikra	<i>Accipiter badius</i>	<i>cenchroides</i>				x		x	x					
49	1	Arendbuiserd	Long-legged Buzzard	<i>Buteo rufinus</i>		x	x	x	x	x	x			x	x	x	
50	1	Bastaardarend	Greater Spotted Eagle	<i>Aquila clanga</i>						1							
51	1	Dwergarend	Booted Eagle	<i>Aquila pennata</i>			x	x									
52	1	Steenarend	Golden Eagle	<i>Aquila chrysaetos</i>		4	x	x				x	x	x	x		
53	1	Steppearend	Steppe Eagle	<i>Aquila nipalensis</i>				x									
54	1	Keizerarend	Eastern Imperial Eagle	<i>Aquila heliaca</i>			x										
55	1	Kleine Torenvalk	Lesser Kestrel	<i>Falco naumanni</i>			x										
56	1	Torenvalk	Common Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>	<i>tinnunculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
57	1	Smelleken	Merlin	<i>Falco columbarius</i>	<i>lymani</i>			x									
58	1	Boornvalk	Eurasian Hobby	<i>Falco subbuteo</i>			x				x						x
59	1	Roodpootvalk	Red-footed Falcon	<i>Falco vespertinus</i>			x									x	x
60	1	Waterhoen	Common Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>	<i>chloropus</i>				x						x		
61	1	Meerkoet	Eurasian Coot	<i>Fulica atra</i>					x							x	
62	1	Jufferkraanvogel	Demoiselle Crane	<i>Grus virgo</i>				x	x							x	x
63	1	Kleine Trap	Little Bustard	<i>Tetrax tetrax</i>					x								
64	1	Oostelijke Kraagtrap	Macqueens Bustard	<i>Chlamydotis macqueenii</i>							2						
65	1	Scholekster	Eurasian Oystercatcher	<i>Heamatopus ostralegus</i>	<i>longipes</i>				x			x				x	
66	1	Ibissnavel	Ibisbill	<i>Ibidorhyncha struthersii</i>									2				
67	1	Steltkluit	Black-winged Stilt	<i>Himantopus himantopus</i>					x		x					x	x
68	1	Kluit	Pied Avocet	<i>Recurvirostra avosetta</i>					x								x
69	1	Steppenvorkstaartplevier	Black-winged Pratincole	<i>Glareola nordmanni</i>												x	
70	1	Bontbekplevier	Ringed Plover	<i>Charadrius hiaticula</i>	<i>tundrae</i>				x							x	x
71	1	Kleine Plevier	Little Ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>	<i>curnicus</i>	x		x	x		x						x
72	1	Woestijnplevier	Greater Sand Plover	<i>Charadrius leschenaultii</i>	<i>scythicus</i>					x	x						
73	1	Kaspische Plevier	Caspian Plover	<i>Charadrius asiaticus</i>						x							
74	1	Zilverplevier	Grey Plover	<i>Pluvialis squatarola</i>													x
75	1	Steppekievit	Sociable Lapwing	<i>Vanellus gregarius</i>													5
76	1	Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>		x			x		x	x				x	x
77	1	Kleine Strandloper	Little Stint	<i>Calidris minuta</i>												x	x
78	1	Temminck's Strandloper	Temminck's Stint	<i>Calidris temminckii</i>					x		x					x	x
79	1	Krombekstrandloper	Curlew Sandpiper	<i>Calidris ferruginea</i>					x								
80	1	Bonte Strandloper	Dunlin	<i>Calidris alpina</i>	<i>alpina</i>											x	x
81	1	Kemphaan	Ruff	<i>Philomachus pugnax</i>					x							x	x
82	1	Watersnip	Common Snipe	<i>Gallinago gallinago</i>					x								
83	1	Houtsnip	Eurasian Woodcock	<i>Scolopax rusticola</i>											x	x	
84	1	Grutto	Black-tailed Godwit	<i>Limosa limosa</i>													x
85	1	Regenwulp	Eurasian Whimbrel	<i>Numenius phaeopus</i>					x								x
86	1	Terek Ruiter	Terek Sandpiper	<i>Xenus cinereus</i>													x
87	1	Oeverloper	Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>								x	x			x	
88	1	Zwarte Ruiter	Spotted Redshank	<i>Tringa erythropus</i>			x		x		x					x	x

#		Soortnaam (NL)	Species name (ENG)	Latijnse naam (IOC)	ondersoort	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
89	1	Tureluur	Common Redshank	<i>Tringa totanus</i>	<i>ussuriensis</i>				x							x	
90	1	Groenpootruiter	Common Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>					x								
91	1	Poelruiter	Marsh Sandpiper	<i>Tringa stagnatilis</i>												x	
92	1	Witgat	Green Sandpiper	<i>Tringa ochropus</i>					x		x						
93	1	Bosruiter	Wood Sandpiper	<i>Tringa glareola</i>												x	x
94	1	Grauwe Franjepoot	Red-necked Phalarope	<i>Phalaropus lobatus</i>													x
95	1	Dunbekmeeuw	Slender-billed Gull	<i>Chroicocephalus genei</i>												x	
96	1	Russische Stormmeeuw	Russian Common Gull	<i>Larus canus</i>	<i>henei</i>											x	x
97	1	Kokmeeuw	Black-headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>					x		x	x			x	x	x
98	1	Reuzenzwartkopmeeuw	Pallas's Gull	<i>Larus ichthyæus</i>												x	x
99	1	Steppemeeuw	Steppe Gull	<i>Larus fuscus</i>	<i>L f barabensis</i>				x							x	x
100	1	Pontische Meeuw	Caspian Gull	<i>Larus cachinnans</i>		x	x		x			x				x	
101	1	Dwergstern	Little Tern	<i>Sternula albifrons</i>					x							x	
102	1	Lachstern	Gull-billed Tern	<i>Gelochelidon nilotica</i>					x								
103	1	Reuzenster	Caspian Tern	<i>Hydroprogne caspia</i>												x	
104	1	Witwangstern	Whiskered Tern	<i>Chlidonias hybrida</i>							x						
105	1	Zwarte Stern	Black Tern	<i>Chlidonias niger</i>					x		x					x	
106	1	Witvleugelstern	White-winged Tern	<i>Chlidonias leucopterus</i>					x							x	x
107	1	Visdief	Common Tern	<i>Sterna hirundo</i>		x			x		x	x			x	x	x
108	1	Zwartbuikzandhoen	Black-bellied Sandgrouse	<i>Pterocles orientalis</i>	<i>arenarius</i>			5		x	x						
109	1	Witbuikzandhoen	Pin-tailed Sandgrouse	<i>Pterocles alchata</i>	<i>caudactus</i>						x						
110	1	Steppehoer	Pallas's Sandgrouse	<i>Syrrhaptes paradoxus</i>		h	2				2						
111	1	Rotsduif	Rock Dove	<i>Columba livia</i>	<i>neglecta</i>			x									
112	1	Oosterse Holenduif	Yellow-eyed Dove	<i>Columba eversmanni</i>								x					
113	1	Houtduif	Wood Pigeon		<i>casiotis</i>			x	x	x		x			x		
114	1	Turkse Tortel	Eurasian Collared Dove	<i>Streptopelia decaocto</i>			x	x	x								
115	1	Zomertortel	European Turtle Dove	<i>Streptopelia turtur</i>						x						x	
116	1	Oosterse Tortelduif	Oriental Turtle Dove	<i>Streptopelia orientalis</i>	<i>meena</i>				x	x	40	x	x			x	x
117	1	Palmortel	Laughing Dove	<i>Streptopelia senegalensis</i>	<i>ermanni</i>		x										
118	1	Koekoek	Common Cuckoo	<i>Cuculus canorus</i>	<i>canorus</i>											x	
119	1	Gestreepte Dwergooruil	Pallid Scops Owl	<i>Otus brucei</i>	<i>obsoletus</i>						x						
120	1	Dwergooruil	European Scops Owl	<i>Otus scops</i>	<i>pulchellus</i>	h	h	h							h		
121	1	Velduil	Short-eared Owl	<i>Asio flammeus</i>												x	x
122	1	Ruigpootuil	Tengmalm's Owl	<i>Aegolius funereus</i>	<i>pallens</i>								h	h	h		
123	1	Nachtzwaluw	European Nightjar	<i>Caprimulgus europaeus</i>	<i>europaeus</i>						h						
124	1	Gierzwaluw	Common Swift	<i>Apus apus</i>	<i>pekinensis</i>		x		x						x	x	x
125	1	Alpengierzwaluw	Alpine Swift	<i>Apus melba</i>	<i>tuneti</i>			x									
126	1	IJsvogel	Common Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>	<i>atthis</i>				x								
127	1	Groene Bijeneter	Blue-cheeked Bee-eater	<i>Merops persicus</i>	<i>persicus</i>							3					
128	1	Bijeneter	European Bee-eater	<i>Merops apiaster</i>			x	x	x	x	x	x				x	
129	1	Scharrelaar	European Roller	<i>Coracias garrulus</i>	<i>semenowi</i>		x	x	x	x	x	x				x	
130	1	Hop	Eurasian Hoopoe	<i>Upupa epops</i>			x	x	x	x	x	x				x	
131	1	Draaihals	Eurasian Wryneck	<i>Jynx torquilla</i>	<i>sarudnyi</i>						1						
132	1	Witvleugelspecht	White-winged Woodpecker	<i>Dendrocopos leucopterus</i>								x					
133	1	Drieteenspecht	Three-toed Woodpecker	<i>Picoides tridactylus</i>	<i>tienschanicus</i>											x	
134	1	Kalandarleeuwerik	Calandra Lark	<i>Melanocorypha calandra</i>	<i>psammochroa</i>				x	x	x	x					
135	1	Bergkalandarleeuwerik	Bimaculated Lark	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	<i>torquata</i>					x							
136	1	Witvleugelleeuwerik	White-winged Lark	<i>Melanocorypha leucoptera</i>												x	
137	1	Zwarte Leeuwerik	Black Lark	<i>Melanocorypha yeltoniensis</i>												x	x
138	1	Kortteenleeuwerik	Greater Short-toed Lark	<i>Calandrella brachydactyla</i>	<i>longipennis</i>	x	x	x	x	x	x						
139	1	Heines Kortteenleeuwerik	Turkestan Short-toed Lark	<i>Calandrella heinei</i>	<i>heinei</i>					x	x						
140	1	Kuifleeuwerik	Crested Lark	<i>Galerida cristata</i>	<i>magna</i>				x	x	x	x				x	
141	1	Veldleeuwerik	Eurasian Skylark	<i>Alauda arvensis</i>	<i>dulcivox</i>			x	x	x	x	x				x	x
142	1	Steppstrandleeuwerik	Steppe Horned Lark	<i>Eremophila alpestris</i>	<i>brandti</i>	x		x									
143	1	Oeverzwaluw	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>	<i>innominata</i>		x	x		x	x	x				x	x
144	1	Rotszwaluw	Eurasian Crag Martin	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>				x									
145	1	Boerenzwaluw	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>			x	x	x	x	x	x			x	x	x
146	1	Huiszwaluw	Common House Martin	<i>Delichon urbicum</i>				x		x	x	x				x	
147	1	Roodstuitzwaluw	Red-rumped Swallow	<i>Cecropis rufula</i>								x					
148	1	Duinpieper	Tawny Pipit	<i>Anthus campestris</i>				x				x					
149	1	Boompieper	Tree Pipit	<i>Anthus trivialis</i>	<i>trivialis/haringtoni</i>					x			x	x	x		
150	1	Graspieper	Meadow Pipit	<i>Anthus pratensis</i>											x		
151	1	Waterpieper	(Eastern) Water Pipit	<i>Anthus spinoletta</i>	<i>blakistoni</i>										x		
152	1	Gele Kwikstaart	Sykes's Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>	<i>beema</i>						x					x	
153	1	Noordse Gele Kwikstaart	Grey-headed Wagtail		<i>thunbergi</i>						x					x	
154	1	Balkankwikstaart	Black-headed Wagtail		<i>feldegg</i>					x		x				x	
155	1	Oostelijke Gele Kwikstaart	Eastern Yellow Wagtail	<i>Motacilla tschutschensis</i>	<i>plexa</i>						1						
156	1	Zuidelijke Citroenkwikstaart	Black-backed Citrine Wagtail		<i>calcarata</i>						x						
157	1	Grote Gele Kwikstaart	Grey Wagtail	<i>Motacilla cinerea</i>	<i>cinerea</i>				x	x	x	x	x	x	x		
158	1	Witte Kwikstaart	White wagtail	<i>Motacilla alba</i>	<i>alba</i>					x	x						x
159	1	Maskerkwikstaart	Masked Wagtail		<i>personata</i>		x	x			x	x					x
160	1	Waterspreeuw	(White-bellied) Dipper	<i>Cinclus cinclus</i>	<i>leucogaster</i>								x				
161	1	Zwarte Waterspreeuw	Brown Dipper	<i>Cinclus pallasii</i>	<i>tenuirostris</i>								x				
162	1	Winterkoning	Eurasian Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>	<i>tianschanicus</i>										x	x	
163	1	Bruine Heggenmus	Brown Accentor	<i>Prunella fulvescens</i>											x		
164	1	Zwartkeelheggenmus	Black-throated Accentor	<i>Prunella atrogularis</i>	<i>huttoni</i>								x	x	x		
165	1	Rosse Waaijerstaart	Rufous Scrub Robin	<i>Cercotrichas galactotes</i>	<i>familiaris</i>		x			x	x	x					
166	1	Nachtegaal	Eastern Nightingale	<i>Luscinia megarhynchos</i>	<i>golzii</i>		x	x	x	x	x	x					
167	1	Himalayazwartborstnachttegaal	White-tailed Rubythroat	<i>Luscinia pectoralis</i>	<i>ballioni</i>								x				
168	1	Evermanns Roodstaart	Eversmann's Redstart	<i>Phoenicurus erythronotus</i>									x	x	x		
169	1	Blauwkoproodstaart	Blue-capped Redstart	<i>Phoenicurus coeruleocephalus</i>											x	x	
170	1	Gekraagde Roodstaart	Common Redstart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	<i>phoenicurus</i>								x	x			
171	1	Witkruinroodstaart	Güldenstädt's Redstart	<i>Phoenicurus erythrogaster</i>	<i>grandis</i>										x		
172	1	Siberische Roodborstapuit	Siberian Stonechat	<i>Saxicola maurus</i>	<i>maurus</i>			x	x	x	x					x	
173	1	Izabeltapuit	Isabelline Wheatear	<i>Oenanthe isabellina</i>			x	x	x		x	x					
174	1	Tapuit	Northern Wheatear	<i>Oenanthe oenanthe</i>												x	
175	1	Bonte Tapuit	Pied Wheatear	<i>Oenanthe pleschanka</i>			x	x	x	x	x	x	x	x			
176	1	Woestijntapuit	Desert Wheatear	<i>Oenanthe deserti</i>	<i>atrogularis</i>		x		x								
177	1	Rode Rotslijster	Rufous-tailed Rock Thrush	<i>Monticola saxatilis</i>				x	x		x						
178	1	Blauwe Rotslijster	Blue Rock Thrush	<i>Monticola solitarius</i>	<i>pandoo</i>		x	x									
179	1	Chinese Fluitijster	Blue Whistling Thrush	<i>Myiophonus caeruleus</i>	<i>temminckii</i>									x	x	x	
180	1	Merel	Common Blackbird	<i>Turdus merula</i>	<i>intermedius</i>		x	x	x	x			x	x	x	x	x
181	1	Zwartkeelijster	Black-throated Thrush	<i>Turdus atrogularis</i>						x							
182	1	Grote Lijster	Mistle Thrush	<i>Turdus viscivorus</i>	<i>bonapartei</i>			h						x	x		
183	1	Goudlijster	White's Thrush	<i>Zoothera aurea</i>										x	x	h	

#		Soortnaam (NL)	Species name (ENG)	Latijnse naam (IOC)	ondersoort	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
184	1	Cetti's Zanger	Cetti's Warbler	<i>Cettia cetti</i>	<i>albiventris</i>		h		x		x					h	h
185	1	Sprinkhaanzanger	Grasshopper Warbler	<i>Locustella naevia</i>	<i>straminea</i>											x	x
186	1	Veldrietzanger	Paddyfield Warbler	<i>Acrocephalus agricola</i>					h								
187	1	Struikrietzanger	Blyth's Reed Warbler	<i>Acrocephalus dumetorum</i>		h			x	x	x	x				x	
188	1	Kleine Karekiet	European Reed Warbler	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	<i>fuscus</i>				h	x							
189	1	Grote Karekiet	Great Reed Warbler	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	<i>zarudnyi</i>				h							x	
190	1	Oostelijke Vale Spotvogel	Eastern Olivaceous Warbler	<i>Iduna pallidus</i>	<i>elaieus</i>			x									
191	1	Kleine Spotvogel	Booted Warbler	<i>Iduna caligata</i>												x	
192	1	Syke's Spotvogel	Sykes's Warbler	<i>Iduna rama</i>						x	x	x					
193	1	Woestijngrasmus	Asian Desert Warbler	<i>Sylvia nana</i>				x									
194	1	Oostelijke Orpheusgrasmus	Eastern Orphean Warbler	<i>Sylvia crassirostris</i>	<i>jerdoni</i>			x									
195	1	Sperwergrasmus	Barred Warbler	<i>Sylvia nisoria</i>						x	x						
196	1	Siberische Braamsluiper	Siberian Lesser Whitethroat	<i>Sylvia curruca</i>	<i>blythi</i>				x	x	x						
197	1	Vale Braamsluiper	Central Asian LW	<i>Sylvia curruca</i>	<i>halimodendri</i>					x		x					
198	1	Humes Braamsluiper	Hume's Whitethroat	<i>Sylvia (curruca) althaea</i>		x											
199	1	Grasmus	Common Whitethroat	<i>Sylvia communis</i>	<i>volgensis</i>		x			x							
200	1	Grauwe Fitis	Greenish Warbler	<i>Phylloscopus trochiloides</i>	<i>viridanus</i>									x	x	x	
201	1	Humes Bladkoning	Hume's Leaf Warbler	<i>Phylloscopus humei</i>	<i>humei</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
202	1	Steenboszanger	Sulphur-bellied Warbler	<i>Phylloscopus griseolus</i>													
203	1	Siberische Tijlftjaf	Siberian Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>	<i>tristis</i>				x	x	x	x	x				
204	1	Goudhaan	(Tien Shan) Goldcrest	<i>Regulus regulus</i>	<i>tristis</i>									h	x	x	
205	1	Struikhaantje	White-browed Tit Warbler	<i>Leptopoecile sophiae</i>	<i>sophiae</i>									x			
206	1	Grauwe Vliegenvanger	Spotted Flycatcher	<i>Muscicapa striata</i>	<i>neumanni</i>				x	x	x	x					
207	1	Azuurmees	Azure Tit	<i>Cyanistes cyanus</i>	<i>tianschanicus</i>		x		x					x		x	
208	1	Koolmees	Turkestan Tit	<i>Parus major</i>	<i>turkestanicus</i>		x								x		
209	1	Koolmees	Great Tit	<i>Parus major</i>	<i>major</i>			x	x	x				x		x	
210	1	Zwarte Mees	Coal Tit	<i>Pariparus ater</i>	<i>rufipectus</i>									x	x	x	
211	1	Matkop	Songar Tit	<i>Poecile montanus</i>	<i>songara</i>									x		x	
212	1	Grote Rotsklever	Eastern Rock Nuthatch	<i>Sitta tephronota</i>	<i>tephronota</i>							x					
213	1	Taigaboomkruiper	Eurasian Treecreeper	<i>Certhia familiaris</i>	<i>tianschanica</i>												
214	1	Witkruidbuidelmees	White-crowned Penduline Tit	<i>Remiz coronatus</i>	<i>coronatus</i>			x									
215	1	Wielewaal	Eurasian Golden Oriole	<i>Oriolus oriolus</i>								x					x
216	1	Indiase Wielewaal	Indian Golden Oriole	<i>Oriolus kundoo</i>				x									
217	1	Grauwe Klauwier	Red-backed Shrike	<i>Lanius collurio</i>					x	x	x						
218	1	Turkestaanse Klauwier	Red-tailed Shrike	<i>Lanius phoeniciuroides</i>		x	x	x			x	x	x				
219	1	Daurische Klauwier	Isabelline Shrike	<i>Lanius isabellinus</i>	<i>isabellinus</i>					x	x						
220	1	Langstaartklauwier	Long-tailed Shrike	<i>Lanius schach</i>	<i>erythronotus</i>				x	x	x	x					
221	1	Kleine Klapekster	Lesser Grey Shrike	<i>Lanius minor</i>			x	x	x	x	x	x					x
222	1	Steppeklapekster	Steppe Grey Shrike	<i>Lanius excubitor</i>	<i>pallidirostris</i>					x							
223	1	Ekster	(Russian) Magpie	<i>Pica pica</i>	<i>bactriana</i>	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
224	1	Notenkraker	Spotted Nutcracker	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	<i>rothschildi</i>											x	
225	1	Alpenkraai	Red-billed Chough	<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	<i>centralis</i>		x	x					x	x			
226	1	Russische Kauw	Russian Jackdaw	<i>Corvus monedula</i>	<i>soemmerringii</i>		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
227	1	Roek	Rook	<i>Corvus frugilegus</i>		x	x	x	x	x	x	x				x	x
228	1	Orientealse Kraai	Oriental Crow	<i>Corvus orientalis</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
229	1	Bonte Kraai	Hooded Crow	<i>Corvus cornix</i>	<i>sharpii</i>			x		x	x					x	x
230	1	Bruinnekraaf	Brown-necked Raven	<i>Corvus ruficollis</i>	<i>ruficollis</i>					x							
231	1	Raaf	Common Raven	<i>Corvus corax</i>	<i>tibetanus</i>					x	x				x		
232	1	Spreeuw	Common Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>	<i>poltaratskyi</i>												
233	1	Roze Spreeuw	Rose-coloured Starling	<i>Sturnus roseus</i>		x	x	x	x	x	x	x				x	
234	1	Treurmaina	Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>	<i>tristis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	
235	1	Saxaulmus	Saxaul Sparrow	<i>Passer ammodendri</i>	<i>nigricans</i>						x	x					
236	1	Huismus	House Sparrow	<i>Passer domesticus</i>	<i>domesticus</i>	x			x	x	x	x				x	x
237	1	Spaanse Mus	Spanish Sparrow	<i>Passer hispaniolensis</i>	<i>transcaspicus</i>							x					
238	1	Ringmus	Eurasian Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>		x	x	x	x	x	x	x					
239	1	Vink	Common Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>											x		
240	1	Roodvoorhoofdkanarie	Red-fronted Serin	<i>Serinus pusillus</i>											x	x	
241	1	Groenling	European Greenfinch	<i>Chloris chloris</i>	<i>turkestanicus</i>		x							x	x		
242	1	Grijskopputter	Grey-crowned Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>	<i>parapanisi</i>			x						x	x		
243	1	Kneu	Common Linnet	<i>Carduelis cannabina</i>	<i>bella</i>	x	x	x									
244	1	Hodgsons Bergvink	Plain Mountain Finch	<i>Leucosticte nemoricola</i>	<i>altaica</i>										x		
245	1	Vale Woestijnvink	Desert Finch	<i>Rhodospiza obsoleta</i>						x	x						
246	1	Mongoolse Woestijnvink	Mongolian Finch	<i>Bucanetes mongolicus</i>					x		x						
247	1	Roodmus	Common Rosefinch	<i>Carpodacus erythrinus</i>	<i>erythrinus</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
248	1	Roze Roodmus	Red-mantled Rosefinch	<i>Carpodacus rhodachlamys</i>											x		
249	1	Spiegeldikbek	White-winged Grosbeak	<i>Mycerobas carnipes</i>	<i>carnipes</i>									x	x		
250	1	Witkopgors	Pine Bunting	<i>Emberiza leucocephalos</i>	<i>leucocephalos</i>			x									
251	1	Stewarts Gors	White-capped Bunting	<i>Emberiza stewarti</i>			1										
252	1	Grijze Gors	Rock Bunting	<i>Emberiza cia</i>	<i>par</i>	x	x										
253	1	Weidegors	Meadow Bunting	<i>Emberiza cioides</i>	<i>tarbagataica</i>		x										
254	1	Ortolaan	Ortolan Bunting	<i>Emberiza hortulana</i>						x							
255	1	Steenortolaan	Grey-necked Bunting	<i>Emberiza buchanani</i>	<i>neobscura</i>		x										
256	1	Bruinkopgors	Red-headed Bunting	<i>Emberiza bruniceps</i>					x	x	x	x					
257	1	Grauwe Gors	Corn Bunting	<i>Emberiza calandra</i>	<i>buturlini</i>				x								

[illegible]